

REZOLUCJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO**z dnia 10 maja 2012 r.****zawierająca uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2010**

PARLAMENT EUROPEJSKI,

- uwzględniając ostateczne roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2010,
 - uwzględniając sprawozdanie Trybunału Obrachunkowego dotyczące rocznego sprawozdania finansowego Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych za rok budżetowy 2010 r., wraz z odpowiedziami Wspólnego Przedsiębiorstwa ⁽¹⁾,
 - uwzględniając zalecenie Rady z dnia 21 lutego 2012 r. (06086/2012 – C7-0050/2012),
 - uwzględniając art. 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽²⁾, w szczególności jego art. 185,
 - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2008 z dnia 20 grudnia 2007 r. ustanawiające Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych ⁽³⁾, w szczególności jego art. 11 ust. 4,
 - uwzględniając przepisy finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych przyjęte decyzją jego Rady Zarządzającej dnia 2 lutego 2009 r.,
 - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 19 listopada 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w artykule 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich ⁽⁴⁾, w szczególności jego art. 94,
 - uwzględniając art. 77 Regulaminu i załącznik VI do Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A7-0108/2012),
- A. mając na uwadze, że Wspólne Przedsiębiorstwo na rzecz Realizacji Wspólnej Inicjatywy Technologicznej w zakresie Leków Innowacyjnych („Wspólne Przedsiębiorstwo”) zostało ustanowione w grudniu 2007 r. na okres 10 lat w celu znaczącej poprawy skuteczności i wydajności procesu opracowywania leków, co w perspektywie długoterminowej miało doprowadzić do tego, że sektor farmaceutyczny będzie produkował skuteczniejsze i bezpieczniejsze leki innowacyjne,
- B. mając na uwadze, że Wspólne Przedsiębiorstwo rozpoczęło autonomiczną działalność w dniu 16 listopada 2009 r.,
- C. mając na uwadze, że Trybunał Obrachunkowy stwierdza, iż uzyskał wystarczającą pewność, że roczne sprawozdanie finansowe Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok budżetowy 2010 jest wiarygodne, a transakcje leżące u jego podstaw są legalne i prawidłowe,

⁽¹⁾ Dz.U. C 368 z 16.12.2011, s. 17.

⁽²⁾ Dz.U. L 248 z 16.9.2002, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. L 30 z 4.2.2008, s. 38.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72.

- D. mając na uwadze, że maksymalny wkład Unii na rzecz Wspólnego Przedsiębiorstwa przez okres 10 lat wynosi 1 000 000 000 EUR, a kwota ta ma zostać wypłacona z budżetu siódmego programu ramowego badań,
- E. mając na uwadze, że budżet Wspólnego Przedsiębiorstwa na rok budżetowy 2010 wyniósł 107 150 584 EUR,

Zarządzanie budżetem i finansami

1. z niepokojem odnotowuje, że budżet Wspólnego Przedsiębiorstwa na rok budżetowy 2010 i plan wykonania zostały przyjęte przez Radę Zarządzającą dopiero dnia 16 marca 2010 r. i dlatego też przez niemal cały pierwszy kwartał Wspólne Przedsiębiorstwo przy dokonywaniu płatności było zmuszone stosować zasadę budżetową dwunastych części środków tymczasowych;
2. wyraża zaniepokojenie tym, że członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa nie zdołali ustalić i zatwierdzić w należyтым czasie naukowych priorytetów, które powinny zostać włączone do rocznego planu wykonania, co opóźniło rozpoczęcie w 2010 r. rocznego zaproszenia do składania wniosków do dnia 22 października 2010 r.;
3. zwraca uwagę, że ostateczny budżet Wspólnego Przedsiębiorstwa na rok 2010 przewidywał łączną kwotę środków na zobowiązania wynoszącą 107 150 584 EUR oraz kwotę środków na płatności wynoszącą 29 009 840 EUR; odnotowuje, że wskaźniki wykorzystania dostępnych środków na zobowiązania i środków na płatności były niskie i wynosiły odpowiednio 6 % i 35 %;
4. jest zaniepokojony niskim wskaźnikiem wykonania budżetu, a ponadto działalnością Wspólnego Przedsiębiorstwa leżącą u jego podstaw; podkreśla, że na koniec roku saldo środków pieniężnych wynosiło 70 731 612,03 EUR, co stanowi 65 % dostępnych środków na płatności na rok 2010;
5. odnotowuje, że Wspólne Przedsiębiorstwo utrzymuje, iż niskie wskaźniki wykorzystania środków na zobowiązania i środków na płatności oraz wysoki poziom salda środków pieniężnych są spowodowane:
 - opóźnieniami w określeniu naukowych priorytetów Wspólnego Przedsiębiorstwa i tematów zaproszeń do składania wniosków, które doprowadziły do odsunięcia w czasie publikacji zaproszeń do składania wniosków i powiązanego z nimi procesu oceny i wyboru wniosków,
 - wypłatą kwot z tytułu prefinansowania zaakceptowanych projektów współpracy w ramach zaproszenia nr 3 w 2011 r. zamiast w 2010 r., jak pierwotnie przewidziano w budżecie, z powodu opóźnień wewnątrz wybranych konsorcjów, które wpłynęły na podpisanie umów w sprawie przyznania dotacji;

wzywa jednak Wspólne Przedsiębiorstwo i jego członków do podjęcia odpowiednich działań, aby dopilnować terminowego definiowania naukowych priorytetów i tematów zaproszeń do składania wniosków oraz aby umożliwić zbilansowanie budżetu w przyszłych latach budżetowych;

Ocena wkładów rzeczowych

6. przypomina, że Wspólne Przedsiębiorstwo zostało utworzone w grudniu 2007 r. i rozpoczęło autonomiczną działalność dnia 16 listopada 2009 r.; wyraża poważne zaniepokojenie tym, że metodyka oceny wkładów rzeczowych, która powinna być określona w wewnętrznych zasadach i procedurach Wspólnego Przedsiębiorstwa zgodnie z jego przepisami finansowymi, nie została jeszcze zatwierdzona przez Radę Zarządzającą i dlatego też członkowie Wspólnego Przedsiębiorstwa należący do Europejskiej Federacji Producentów Leków i Stowarzyszeń Farmaceutycznych (EFPIA) nie byli w stanie sporządzić sprawozdania w sprawie kosztów poniesionych w pierwszym okresie sprawozdawczym, zgodnie z postanowieniami umów w sprawie przyznania dotacji;
7. na podstawie odpowiedzi Wspólnego Przedsiębiorstwa odnotowuje, że toczą się konsultacje w sprawie metodyki, jaka ma być stosowana do oceny wkładów rzeczowych wnoszonych przez przedsiębiorstwa-członków EFPIA do projektów Wspólnego Przedsiębiorstwa, oraz że poszczególne sprawozdania w sprawie wkładów rzeczowych zostaną dostarczone po zatwierdzeniu przez Radę Zarządzającą zmienionego wzoru umowy w sprawie przyznania dotacji; nalega, aby Wspólne Przedsiębiorstwo i jego Rada Zarządzająca przedstawiły organowi udzielającemu absolutorium aktualne informacje w tej sprawie;

Postępowania o udzielenie zamówienia

8. w oparciu o roczne sprawozdanie z działalności stwierdza, że Wspólne Przedsiębiorstwo przyjęło w 2010 r. wytyczne III w sprawie postępowania o udzielenie zamówienia o niskiej wartości, których celem jest uproszczenie sposobu zapewniania zgodności z ogólnymi wytycznymi Komisji Europejskiej dotyczącymi zamówień publicznych, i które odzwierciedlają limity zamówień publicznych ustalone w przepisach finansowych dotyczących zamówień publicznych;
9. zauważa ponadto że w 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo przeprowadziło dwa opiewające na wysoką kwotę postępowania o udzielenie zamówienia – dotyczące infrastruktury informatycznej oraz audytów *ex post* – w związku z którymi opublikowano w Dzienniku Urzędowym umowy ramowe; podkreśla, że postępowania te zostały przeprowadzone wraz z innymi wspólnymi przedsiębiorstwami; uważa za interesującą inicjatywę wspólnych przedsiębiorstw, aby wspólnie prowadzić postępowania o udzielenie zamówienia; stwierdza, że pozwoliłoby to wspólnym przedsiębiorstwom realizować korzyści skali i oszczędzać pieniądze podatników; zachęca zatem wspólne przedsiębiorstwa do jak najczęstszego przeprowadzania takich wspólnych postępowań o udzielenie zamówienia;
10. odnotowuje, że Wspólne Przedsiębiorstwo przeprowadziło opiewające na niską kwotę postępowania o udzielenie zamówienia dotyczące przygotowania strony internetowej, organizacji wydarzeń o charakterze informacyjnym w ciągu roku oraz zakupu mebli biurowych do nowego lokalu;
11. odnotowuje, że w ramach swoich prawnych zobowiązań Wspólne Przedsiębiorstwo udostępniło na stronie internetowej wykaz udzielonych zamówień; zauważa, że wykaz ten przedstawia zamówienia udzielone od utworzenia Wspólnego Przedsiębiorstwa do dnia 31 października 2010 r.; ponagla Wspólne Przedsiębiorstwo do regularnego aktualizowania tej listy;

Zaproszenie do składania wniosków i negocjacje dotyczące projektów

12. przypomina, że Wspólne Przedsiębiorstwo ogłosiło trzecie zaproszenie do składania wniosków, które zainicjowano dnia 22 października 2010 r.;
13. zauważa, że w 2010 r. Wspólne Przedsiębiorstwo sfinalizowało negocjacje dotyczące drugiego zaproszenia do składania wniosków oraz zaczęło otrzymywać i realizować wnioski o zapłatę kosztów poniesionych przez beneficjentów uczestniczących w projektach finansowanych w ramach pierwszego zaproszenia do składania wniosków, zarządzanych przez Komisję i rozpoczętych w kwietniu 2008 r.;
14. w oparciu o roczne sprawozdanie z działalności Wspólnego Przedsiębiorstwa stwierdza, że w ramach drugiego zaproszenia do składania wniosków w zespołach do spraw oceny – z wyjątkiem oceny końcowej – uczestniczyli niezależni eksperci bez prawa do głosowania, oraz że dodatkowo Biuro Wykonawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa zaprosiło niezależnych obserwatorów do uczestnictwa w procesie dwustopniowej oceny; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do poinformowania organu udzielającego absolutorium o mechanizmach weryfikacji, jakie wdraża, aby zapewnić pełną niezależność ekspertów i obserwatorów, a tym samym zmniejszyć ryzyko wystąpienia konfliktu interesów podczas oceny ofert;
15. na podstawie rocznego sprawozdania z działalności zauważa, że niezależni obserwatorzy są odpowiedzialni za wydanie sprawozdania z każdego etapu procesu oceny; odnotowuje również, że plan działania oparty na sprawozdaniu niezależnych obserwatorów z oceny drugiego etapu został opublikowany we wrześniu 2010 r., oraz że Biuro Wykonawcze Wspólnego Przedsiębiorstwa wdraża te działania w przypadku trzeciego zaproszenia do składania wniosków; zwraca się do Wspólnego Przedsiębiorstwa o poinformowanie organu udzielającego absolutorium o poziomie wdrożenia każdego ze środków zawartych w planie działania;
16. dowiadyuje się od Wspólnego Przedsiębiorstwa, że w procesach operacyjnych zastosowano szereg środków wykonawczych po to, aby zapobiec wystąpieniu konfliktu interesów; odnotowuje zwłaszcza że każda z osób uczestniczących w działaniach Wspólnego Przedsiębiorstwa musi stosować się do jasno określonych i stosowanych normatywnych zasad; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do opracowania planu działania zawierającego konkretne środki i ostateczne terminy, aby zapobiec konfliktowi interesów i zwiększyć przejrzystość oraz do dostarczenia takiego planu działania organowi udzielającemu absolutorium;

Systemy kontroli wewnętrznej

17. nalega, by Wspólne Przedsiębiorstwo zakończyło proces tworzenia systemów kontroli wewnętrznej i informacji finansowej; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo, by w szczególności określiło i udokumentowało istotne elementy swojego systemu kontroli wewnętrznej, takie jak procedury rachunkowe i kontrole związane z zamknięciem ksiąg oraz z uznawaniem i obliczaniem wydatków operacyjnych;
18. wzywa ponadto Wspólne Przedsiębiorstwo, a zwłaszcza księgowego, do sformalizowania i zatwierdzenia w należyтым czasie podstawowych procedur operacyjnych, zgodnie z wymogami zawartymi w przepisach finansowych; odnotowuje odpowiedź Wspólnego Przedsiębiorstwa, że zatwierdzanie podstawowych procedur operacyjnych wspierających system rachunkowości zostało zakończone w czerwcu 2011 r.; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do wyjaśnienia tego opóźnienia organowi udzielającemu absolutorium;
19. odnotowuje ustalenia Trybunału Obrachunkowego, według których poziom zarządzania systemami informatycznymi i praktyka Wspólnego Przedsiębiorstwa w tym zakresie są odpowiednie do jego wielkości i zadań; podkreśla jednak, że występują opóźnienia w zakresie formalizacji zasad i procedur dotyczących cyklu strategicznego planowania informatycznego i monitorowania, zarządzania ryzykiem informatycznym i planu ciągłości biznesowej oraz planu przywrócenia gotowości do pracy po wystąpieniu sytuacji nadzwyczajnej; ponagla Wspólne Przedsiębiorstwo do opracowania planu działania zawierającego konkretne środki i ostateczne terminy, aby przyspieszyć sformalizowanie zasad i procedur w ww. obszarach oraz wzywa do złożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania z postępów osiągniętych w tym zakresie;
20. podkreśla, że strategia audytu *ex post* Wspólnego Przedsiębiorstwa została przyjęta przez Radę Zarządzającą w decyzji z dnia 14 grudnia 2010 r.; wzywa Wspólne Przedsiębiorstwo do wdrożenia tej strategii bez opóźnień dzięki przeprowadzeniu kontroli na miejscu i kontroli finansowych wśród uczestników działań badawczych finansowanych przez Wspólne Przedsiębiorstwo oraz wzywa do przedłożenia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania rocznego przygotowanego przez dyrektora wykonawczego, które zawierać będzie wnioski z takich audytów, zalecenia i nałożone korekty finansowe;

Audyt wewnętrzny

21. odnotowuje, że nie wprowadzono jeszcze zmian w przepisach finansowych Wspólnego Przedsiębiorstwa, polegających na włączeniu do nich przepisu dotyczącego uprawnień audytora wewnętrznego Komisji w odniesieniu do całego budżetu ogólnego;
22. odnotowuje jednak, że Komisja i Wspólne Przedsiębiorstwo podjęły działania w celu wyraźnego zdefiniowania zadań operacyjnych Służby Audytu Wewnętrznego Komisji (IAS) oraz funkcji audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa;
23. odnotowuje uwagi Wspólnego Przedsiębiorstwa, że potrzeba dalszego wyjaśnienia roli Służby Audytu Wewnętrznego (IAS) w kontekście przepisów finansowych Wspólnego Przedsiębiorstwa zostanie oceniona po zakończeniu trwającego przeglądu ramowego rozporządzenia finansowego;
24. na podstawie rocznego sprawozdania z działalności Wspólnego Przedsiębiorstwa za rok 2010 stwierdza, że w listopadzie 2010 r. utworzyło ono własną jednostkę audytu wewnętrznego (IAC);
25. na podstawie odpowiedzi Wspólnego Przedsiębiorstwa udzielonej Trybunałowi Obrachunkowemu stwierdza, że zadania audytu wewnętrznego Wspólnego Przedsiębiorstwa i IAS zostały wyjaśnione i sformalizowane w drodze zatwierdzenia w marcu 2011 r. kart audytu IAS i IAC; zauważa także, że w fazie przygotowań znajduje się również skoordynowany strategiczny plan kontroli na lata 2012–2014 w celu optymalizacji wpływu zaplanowanych kontroli i ograniczenia do minimum powielania czynności audytowych IAS i IAC; wzywa zatem Wspólne Przedsiębiorstwo do poinformowania organu udzielającego absolutorium o stanie przygotowań i wdrożenia strategicznego planu kontroli na lata 2012–2014;

Wyniki działalności

26. odnotowuje, że Komisja zleciła przegląd okresowy zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 73/2008 ustanawiającego Wspólne Przedsiębiorstwo, i że przegląd koncentrował się na jakości, efektywności i wkładzie Wspólnego Przedsiębiorstwa w osiągnięcie wyznaczonych celów;
27. zauważa, że ocena okresowa wykazała szereg słabych punktów:
- wewnętrzne struktury zarządcze nie funkcjonują jeszcze w sposób optymalny,
 - brak jest proaktywnych działań w zakresie komunikacji,
 - możliwości niektórych zainteresowanych podmiotów w zakresie doradztwa nie są w pełni wykorzystane,
 - brak określenia i stosowania przez Wspólne Przedsiębiorstwo kluczowych wskaźników wyników stwarzających ryzyko, że rezultaty całej inicjatywy będą rozproszone;
- odnotowuje, że ocena okresowa została zakończona w grudniu 2010 r. oraz że sformułowano w niej siedem zaleceń; w związku z tym zauważa, że Wspólne Przedsiębiorstwo zobowiązało się odnieść się do wniosków z oceny okresowej i podjąć działania następcze;
28. zobowiązuje zatem Wspólne Przedsiębiorstwo, aby poinformowało organ udzielający absolutorium o przyjętych środkach oraz harmonogramie ich wdrożenia, aby odniosło się do zaleceń przeglądu okresowego oraz dostarczało regularnych, aktualnych informacji o osiągniętych postępach;

Brak umowy z państwem przyjmującym

29. ponownie stwierdza, że Wspólne Przedsiębiorstwo powinno szybko zawrzeć umowę z państwem przyjmującym (Belgią) dotyczącą lokalizacji biura, przywilejów i immunitetów oraz innego wsparcia, które Belgia ma udzielić Wspólnemu Przedsiębiorstwu zgodnie z ustanawiającym je rozporządzeniem (WE) nr 73/2008;

Uwagi horyzontalne dotyczące wspólnych przedsiębiorstw

30. podkreśla, że do tej pory Komisja ustanowiła siedem wspólnych przedsiębiorstw na mocy art. 187 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej; odnotowuje, że sześć wspólnych przedsiębiorstw (ILI, ARTEMIS, ENIAC, „Czyste niebo”, FCH i ITER-F4E) działa w obszarze badań i podlega DG RTD i DG INFSO Komisji, jedno zaś odpowiada za opracowanie nowego systemu zarządzania ruchem lotniczym (SESAR) w obszarze transportu, a jego działania nadzoruje DG MOVE;
31. odnotowuje, że orientacyjna suma środków uznanych za niezbędne do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia wynosi 21 793 000 000 EUR;
32. odnotowuje, że całkowity wkład Unii uznany za niezbędny do funkcjonowania wspólnych przedsiębiorstw przez cały okres ich istnienia wynosi 11 489 000 000 EUR;
33. odnotowuje, że w roku budżetowym 2010 ogólny wkład Unii do budżetu wspólnych przedsiębiorstw wyniósł 505 000 000 EUR;
34. wzywa Komisję do corocznego przekazywania organowi udzielającemu absolutorium skonsolidowanych informacji na temat całkowitego rocznego finansowania z budżetu ogólnego Unii poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw, tak aby zapewnić przejrzystość i jasność w kwestii wykorzystania funduszy unijnych i przywrócić zaufanie europejskich podatników;
35. z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę ARTEMIS dotyczącą umieszczenia w rocznym sprawozdaniu z działalności informacji na temat monitorowania i przeglądu realizowanych projektów; uważa, że jest to praktyka, którą powinny też stosować inne wspólne przedsiębiorstwa;

36. przypomina, że wspólne przedsiębiorstwa to partnerstwa publiczno-prywatne, a w związku z tym splatają się w nich interesy sektora publicznego i prywatnego; uważa, że w tych okolicznościach nie należy wykluczać ewentualności wystąpienia konfliktu interesów, lecz należy odpowiednio podejść do tej kwestii; wzywa zatem wspólne przedsiębiorstwa do informowania organu udzielającego absolutorium o mechanizmach weryfikacji funkcjonujących w ich odnośnych strukturach, tak aby umożliwić odpowiednie zarządzanie i zapobieganie konfliktom interesów;
 37. odnotowuje, że z godnym uwagi wyjątkiem Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej wspólne przedsiębiorstwa to stosunkowo niewielkie i skoncentrowane geograficznie struktury; uważa w związku z tym, że tam, gdzie to możliwe, powinny one łączyć zasoby;
 38. wzywa Trybunał Obrachunkowy do przekazania organowi udzielającemu absolutorium informacji o działaniach następczych podjętych w związku z uwagami sformułowanymi w odniesieniu do poszczególnych wspólnych przedsiębiorstw w odnośnych sprawozdaniach dotyczących rocznych sprawozdań finansowych za rok budżetowy 2011;
 39. zwraca się do Trybunału Obrachunkowego, aby w rozsądnym terminie przekazał Parlamentowi sprawozdanie specjalne na temat wartości dodanej związanej z tworzeniem wspólnych przedsiębiorstw w celu skutecznej realizacji unijnych badań, rozwoju technologicznego i programów demonstracyjnych; odnotowuje ponadto że w tym samym sprawozdaniu należy zawrzeć ocenę efektywności tworzenia wspólnych przedsiębiorstw.
-